

مذاکرات مجلس

سورت مشروح مجلس روز پنجشنبه اول امرداد ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی
- ۳ - اظهارات آقای طوسی راجع به طرح قانونی رسیدگی به دارائی کسانی که از صندوق دولت حقوق میگیرند
- ۴ - بقیه شور اول لایحه نظام وظیفه
- ۵ - سؤال آقای روحی و پاسخ آقای وزیر جنگ
- ۶ - تصویب سه فقره گزارش شخصی
- ۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و سه ربع پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز ۲۸ تیرماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری ایست؟ (اظهاری نشد)
 صورت مجلس تصویب شد.
 ۳ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی
 وزیر دارائی (آقای بدر) - چند ماده است که علاوه بر موادی که سابقاً بعنوان متمم بودجه تقدیم مجلس شورای ملی شده بود تقدیم میشود که این چند ماده هم جزء قانون متمم بودجه بشود.

رئیس - بکمیسسیون بودجه رجوع میشود.
 ۳ - اظهارات آقای طوسی راجع به طرح قانونی رسیدگی به دارائی کسانی که از صندوق دولت حقوق میگیرند

رئیس - آقای طوسی

طوسی - عرض کنم بنده در این کمال علاقتمندی و اهمیتی که به قانون نظام وظیفه میدهم و لازم میدانم هر چه زودتر بگذرد يك قسمت از مطالب لازم هم هست که آنها

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

این مذاکرات مشروح هفتاد و چهارمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری

اداره نند نویسی و تحریر به صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

- غائبین با اجازه - آقایان: دکتر ضیاء - فیاض - شه دوست - مؤید احمدی - فاطمی - دکتر ادهم - مستشار
- غائبین بی اجازه - آقایان: توابت - ذوالقدر - ناصری - حمزه تاش - مهذب - جلالی - مؤید قوامی - آصف - صادق وزیري - کامل ماکو - نصر تیان
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: ابقوانی - اکبر - امامی

هم باید در موقع خود بمرض مجلس شورای ملی برسد از جمله در چندی قبل يك طرحی اینجاست تهیه و تقدیم شد که رفت بکمیسیون مبتکران که تقدیم خبر کمیسیون به مجلس قدری تأخیر شده و لازم بود تا امروز تقدیم مجلس و مطرح شده باشد آنچه بنده در نظر دارم در دوره زندگانی خودم هر تقلب و خیانت و هر جنایت و بدکاری در هر کجا بروز کرده صرفاً ناشی از طمع و تقلب بوده است متأسفانه در این موضوع هم گاه گاه تا حدی کارمندان دولتی هم تقریباً تماس داشته اند بنده از نظر اینکه باید يك بیم و امیدي در کار باشد و هر کس بداند بنوبه خودش که کیفی و پاداش در اثر اعمال خود آن شخص میباشد باین مناسبت شش هفت ماه قبل اگر نظر آقایان باشد این بنده مطالبی عرض کردم و در دنباله عرایض خودم با نظریات آقایان نمایندگان محترم نظر خنثی که امضا شده بود تقدیم کردم عین طرح را میخوانم:

مقام عالی ریاست مجلس شورای ملی
 نظر باینکه اساس حسن جریان امور کشور وابستگی کامل بدستکاری مأمورین دولتی داشته و عیب نادرستی و عدم صحت عمل بنیان هر سازمان خوبی را متلاشی خواهد ساخت و تاکنون هم امتیاز شایسته که موجب تشویق مأمورین صحیح العمل و کیفی کارکنان دغل باشد رعایت نشده و ممکن است که ما کان بر اجرای اشخاص غیر صالح افزوده و از تعداد مأمورین درستکار کاسته شود ما امضا کنندگان طرح زیر را طی دو ماده پیشنهاد و تصویب آن را تقاضا می نمایم.

ماده ۱ - دولت مکلف است بوسیله مأمورین مقتضیه کیفیت ایجاد دارائی کارمندان و اشخاصی را که از صندوق دولت استفاده میکنند از سال ۱۳۰۰ به بعد اعم از لشکری و کشوری مورد بررسی قرار داده معلوم دارند روز ورود بخدمت چه داشتند و اکنون دارای چه وضعیتی است و در صورتیکه دارائی فعلی او با عواید حقه اش توافق ننماید حصول این دارائی را تحقیق و رسیدگی نموده طبق آیین نامه

بنابر این بنده این طرح و این خبر را الآن تقدیم مجلس شورای ملی میکنم و استدعا میکنم الآن مجلس شورای ملی بهتر ترتیب و مقتضیاتی که صلاح میداند اقدام کند تا نتیجه از آن گرفته شود (صحیح است - بسیار خوب)

بعضی از نمایندگان - دستور دستور

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای روحی (بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست) (انوار - وقتی مخالف هست باید رأی گرفت) آقایان موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۴ - بقیه شور اول لایحه نظام وظیفه]

رئیس - لایحه نظام وظیفه از ماده هفتاد و هشت مطرح است.

ماده ۷۸ - کسانی که مشمول مقررات ماده بالا نشده باشند دوازده ماه باقی مانده دوره خدمت زیر پرچم خود را مانند افراد وظیفه در صف انجام خواهند داد

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - در این ماده يك نکته رعایت شده که در حقیقت يك جریمه است برای مشمول نظام وظیفه و بنده نمیتوانم با این جریمه موافقت کنم آن جریمه عبارتست از شش ماه دوره تحصیلی اگر آقایان التفات بکنند در ماده قبل نوشته شده محصلین تا فلان درجه باید شش ماه تعلیمات اولیه را در صف گرفته و بعد بدانشکده بروند بعد در این ماده نوشته شده در دانشکده شش ماه باید زحمت بکشند اگر از امتحان برای افسری بیرون نیامدند آفوت برای بقیه که دوازده ماه معین شده است بر گردند معنای این عبارت این است که شش ماه اول باشد و شش ماه هم در کلاس دانشکده باشد دوازده ماه هم بعد باشد در حالی که هیجده ماه برایش معین کرده اند این شش ماه را چه جرمه قرار داده اند بنده با اصل هیجده ماه مخالفت کردم اینجاست مخالف هستیم که این شش ماه اگر از امتحان بیرون نیامد بسیار خوب شش ماه را در اینجا زحمت کشیده آداب و سنن نظامی را یاد گرفته حالا بدون درجه افسری بر گردد شش ماه دیگر هم در صف خدمت کند دیگر جریمه چرا ؟

رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - این بد نظری نیست پیشنهاد میکنید در کمیسیون صحبت میشود

رئیس - ماده هفتاد و نه

ماده ۷۹ - افراد نامبرده در ماده ۷۶ و ۸۱ از تاریخ معرفی بدانشکده افسری تا خاتمه دوره دانشکده تابع مقررات عمومی دانشکده افسری احتیاط بوده و طبق برنامه مخصوص تعلیمات لازمه را ملی خواهند نمود

رئیس - آقای انوار

انوار - در این ماده يك موضوعی را بنده در نظر داشتم در خارج هم با آقای روحی صحبت کردم و آن موضوع تجربیات است آنها پیش که مفید یقین است یقینات است که برهان از آن منطبق میشود پس تجربه امری است قاطع تجربیاتی که ما در سابق کرده ایم با آن تجربه ثابت کرده ایم که آن برنامه و آن دانشکده و آن افسر احتیاط و آن تربیبات خوب نتیجه نداد چون این موضوع هست و با آقای مخبر هم صحبت کردیم فرمودند در کمیسیون کاملاً صحبت شده انجا هستم عرایض خودم را بکنم گرچه بعضی از آقایان میگویند که این قانون را بگذاریم زود تر تمام شود. تمام میشود ولی اگر خدای بخواسته بد بگذرد ضررش باین ملت میخورد پس بقدر امکان باید آن چیز هائی که ما در نظر داریم بمرض مجلس برسانیم و آن این است که میگویند ماهی از سر گذشته گردد (یا گذشته گردد) ولی مردم یعنی هر مؤسسه که میخواست مفید باشد باید از سر صحیح باشد یعنی شالوده را از سر طوری بریزند که آن دیوار کج نبود تصدیق کنید که این شالوده سابق کج بوده و آن شالوده ای نبوده است که دیوار استواری برای ما فراهم کند که در سایه آن بتوانیم بنشینیم ما تا چهارم امروز که میخواهیم قشومان قشون ملی بشود قشونی بشود که همینجوری که فرمودند علاقه مندیم محبوب ما واقع شود باید افسرها نوعی تربیت بشوند و تعلیمات بگیرند که اول دارای ایمان باشند من نمیگویم ایمان او مثل مسلمان باشد هر کس در ایمان

خودش دارای عقیده باشد يك دلی در دست دلداری باشد رها و مطلق نباشد و هر چیزی را کان لم یکن قرار ندهد و اعتنا نکند اینقدر آزادی مطلق نداشته باشد باید در تحت يك مقیدانی باشد اول ایمان است ایمان ثابت داشته باشد نسبت بآن ایمانی که دارد يك عقیده ای داشته باشد این اولاً ثانیاً در این قانون هیچ صحبت نشده است از تربیب اخلاقی افسران ما باید تربیت اخلاقی داشته باشند که در زیر سایه تربیت این افسرهای قشون ما که از ایالات از دهات از قصبه می آیند زیر دست اینها تربیت بشوند و آن تربیب سابق را بکلی ول کنند و دارای يك اساس محکمی بشوند باز عریض بنده بر روی کلیات است باز بعضی آقایان ممکن است بگویند شروع کرده است بکلیات . اینجا نوشته است افراد نامبرده در ماده ۷۶ و ۸۱ از تاریخ معرفی بدانشکده افسری تا خاتمه دوره دانشکده تابع مقررات عمومی دانشکده افسری احتیاط بوده و طبق برنامه مخصوصی تعلیمات لازمه را طی خواهند نمود . مقررات عمومی آنچه دیدیم خدا شکر است این تلخ است خیلی تلخ و خیلی زننده بود . البته اگر يك مقررات جدیدی يك نظریات تکاملی باشد خیلی خوب است يك مقررات جدیدی باشد که قشون ما دارای يك عقیده ثابتی باشد حقیقه قشون ایران باشد یعنی حقیقه آن قشونی باشد که دوره با افتخار سلطین هخامنشی داشتند این برنامه مخصوص را هم در کمیسیون نظام بیاورند که ما ببینیم چه چیز است اگر فکری داشته باشیم بگوئیم که قشون ما تعلیمات لازمه را طی بکنند بلکه بتوانیم در تحت این تعلیمات و عقاید از روی کمال علاقه مندی خدمت بکنند و الا باز بیدمان آنطرف جوی است باصطلاح دهانی ها و همان اوپنایع است و همان بدبختی ها و همان مخارج فوق العاده و همان افراد سالهای متوالی باید بروند وقت شان گرفته شود بدون اینکه نتیجه بگیریم . پس باید این اساس را بکلی بریزیم دور و يك اساس محکمی تشکیل دهیم دارای اخلاق فاضله این است اساس عریض و پیشنهاد بنده .

رئیس - آقای روحی

روحی - آقای انوار همیشه از کلیات صحبت میکنند و متأسفانه در هر ماده در کلیات قانون صحبت میکنند این را بنده بایشان اخطار میکنم که قانون را رعایت کنید و همیشه در تمام مواد قانون در کلیات فرمایشی نکنند اما در اینجا راجع به این ماده اشتباه نمودند زیرا منظور اینجا افسر احتیاط است افسر احتیاط يك مقررات و وظیفه علیحدّه دارد و اینها را که آقا فرمودند مربوط به افسری است که در خدمت است و تحت السلاح است افسر احتیاط هر سال کار می کند و تعلیماتش را هم هر سال تمدید می کند این قسمت های فنی را اگر تازه باشد می آموزند تا در موقع اگر بخواهند کار آزموده باشند این مربوط بافسران تحت السلاح نیست آقای انوار اگر قدری بیشتر توجه فرموده بودند این اعتراض را نمی فرمودند . آقا نظریه امروز وزارت جنگ برخلاف پیشین است که آن قانون نظام وظیفه می افراد زیاد میکرد حالا هم می افراد زیاد کند . دانشکده افسری تا سال ۱۳۲۰ سمی می کرد هر قدر زیاد تر افسر بیرون دهد حالا این افسر آیا معاوماتی داشت یا تجربیاتی داشت هیچ در فکر نبودند ولی امروز اینها باید همه رعایت شود این افسران همان پایه اخلاقی که فرمودید این در آن نامه درست نمیشود این در مدرسه درست می شود این در زیر دست آموزگاران درست می شود اینها باید پایه اخلاقی افسر و نفرات را در پایگاهی بگذارند که بتوانند يك افسر لایق و هنرمند و با ایمان از آن بیرون بیاورند و اینها همه رعایت شده است خیلی هم دقت شده است و خواهد شد ولی اینها که شما فرمودید مربوط بافسر تحت السلاح بود و افسر احتیاط هم يك برنامه هائی دارد که در موقع باید مقرراتی را بخواهد افسر یاد داد .

رئیس - ماده ۸۰

ماده ۸۰ - دانشکده افسری احتیاط هر سال در اول مهر ماه تشکیل و دوره آن شش ماه خواهد بود .

رئیس - ماده ۸۱

ماده ۸۱ - کسانی که دوره تحصیلات آنان معادل لیسانس یا دکترا باشد بطور کلی ۱۲ ماه در خدمت زیر پرچم خواهند بود و پس از طی دوره دانشکده افسری احتیاط در صورتیکه

از عهده امتحانات نهائی بر آیند مطابق فصل پنجم قانون ترفیعات بدرجه افسری نازل و ششماه با درجه افسری در صفت خدمت خواهند نمود .
رئیس - آقای انوار .

انوار - اینجا خواستم آقای مخبر تشریف دارند ایشانرا متوجه کنم . جسارت نشود آقای مخبر بازرقند بهمان ترتیب که در مدرسه بود آن قلت به بنده وارد کردند . بنده هم عرض کردم این جا در این ماده محتاج است يك مسائلی را بطور کلی بعرض برسانم که اولیای وزارت جنگ در کلیات راجع بتربیت افسر ها باید دقت کنند . موضوع دیگر که فرمودند افسر احتیاط غیر از افسر دائمی است آن افسر میماند و ترفیع پیدا میکند و در صفت هست ولی این افسر احتیاط است اینطور نیست که بیاورند در صفت و بعد از خدمت او را ول کنند که بروند البته وقتی خدمت کرد تا مدتی او هم وابسته بقشون است و هر مدتی که لازم باشد باید بیاورد خدمت کند بنابراین مطابق همان نظریاتی که اول هم عرض کردم باید عمل کنیم چه فرقی میکند افسر احتیاط باشد یا داخل در صفت باشد اصلاً بعقیده من افسر باید دارای کمالات و اخلاق و ماکات فاضله باشد چه احتیاط باشد چه در صفت .

طباطبائی - اینکه مربوط با این ماده نبود .

رئیس - آقای معاون وزارت جنگ .

معاون وزارت جنگ - اینجا برای آقای انوار يك سوء تفاهمی شده است و بنده خواستم این سوء تفاهم را مرتفع سازم و آن این است که موضوع افسر حاضر السلاح و احتیاط را یکی فرض فرمودند و حال آنکه اینطور نیست افسر حاضر السلاح افسری است که پس از خاتمه تحصیلات متوسطه و ورود بدانشکده افسری پس از طی دانشکده بیرون می آید افسر حاضر السلاح میشود افسر احتیاط از فارغ التحصیلها و لیسانس است و غالباً هم این را گفتیم این اشخاص عوض این که خدمت سربازی بکنند چون کادر افسری ما کم است اینها باید وارد خدمت افسری بشوند و برای ۶ ماه دانشکده

افسری را به بینند و بقیه اش را هم بخدمت افسری باید خدمت بکنند مدت ۱۸ ماه وقتی تمام شد بیرون بیرون کسیکه امروز مهندس شده است پس از طی دوره دانشکده افسر توپخانه یا افسر مهندس در ردیف احتیاط میشود و خدمت صفتی اش که تمام شد بیرون دوباره در همان قسمت مهندسی که داشته است یا بوزارت پیشه و هنر یا کار آزاد دیگر فقط این افسر در موقعیکه بسیج عمومی پیش می آید و مملکت بخواند افراد را بزیر پرچم احضار کند در آن موقع می آید و در مواقع معینه دیگر برای خدمت وظیفه و تعلیمات احضار میشود می آید خدمت میکند و بیرون ولی این مطالبی که آقای انوار فرمودند مطلب درستی بود افسران ارتش باید ممتاز باشند ولی این عیب را نمیتوانم عرض کنم تمامش ناشی از ما بوده است در کمیسیون و مجلس هم عرض کردم در این بیست ساله وضعیت افسران ما با اندازه ای بد بود که يك نفر شخص حسابی و دارای فاعیل و وضعیت خوب هیچوقت بآن مقدار حقوق دولت که تعیین شده بود او حاضر بافسری نمیشد چنانکه الآن هم اگر به لیستهای ما ملاحظه بفرمائید يك ستوان سوم ما ۵۰ تومان حقوقش بود یعنی پانصد ریال . حیف که آقای وزیر دارائی تشریف ندارند به پیشخدمت وزارتخانه ها بیش از ۵۰۰ ریال حقوق میدهند در اینصورت چطور میخواهند اشخاص لایق و خوب وارد خدمت افسری بشوند باید حقوقش روی حقوق پایه سه و چهار همینطور که در کشور در سایر ادارات هم داده میشود داده شود و با مذاکره با وزارت دارائی تا حدی این منظور عملی شده و روی این موضوع اگر ملاحظه بفرمائید اعلامی که دانشکده افسری در یکماه پیش کردند میگوید علاوه بر داشتن دیپلم باید برای وارد شدن بدانشکده افسری مسابقه هم اضافه شود بنا بر این ما سعی میکنیم حالا که روی مساوات بیرونی تم نخبه افراد کشور راه برای افسری انتخاب کنیم البته این کاری که ما حالا میکنیم نتیجه اش برای ۵ سال یا ۶ سال دیگر معلوم میشود و امیدواریم که هر چه اشخاص فهمیده و وطن خواه بیشتر راقب ورود بدانشکده

افسری بشود همان اندازه پایه ارتش ما در ده سال دیگر
خوبتر و محکم تر بشود .

رئیس - ماده ۸۶ :

ماده ۸۶ - دارندگان گواهی نامه دوره متوسطه یا بیشتر
در موقع ورود به خدمت یا اعزام به دانشکده افسری مانند سایر
افراد مورد معاینه پزشکی واقع خواهند شد .

رئیس - ماده ۸۷ :

ماده ۸۷ - تجدید ادوار تحصیلی دانشجویان دانشکده
افسری احتیاط جزو خدمت آنان محسوب نشده و فقط يك
دوره آن جزو خدمت زیر پرچم بشمار خواهد آمد و برای
طی بقیه خدمت بدون درجه بصف اعزام خواهند شد .

بعضی از نمایندگان - تیسرماه را هم بخوانید .

تبصره - تجدید ادوار تحصیل دانشکده افسری احتیاط
از دو دوره تجاوز نخواهد کرد .

رئیس - آقای اوحدی :

اوحدی - این ایرادی که در ماده ۷۸ کردم در اثر
اظهاری آقای طباطبائی پیشنهادش را هم دادم عیناً در این
ماده هم می آید زیرا اینجا ممکن است جریمه بکشد
بالاخر برود آنجا فقط برای دارندگان دیپلم کامل متوسطه
بود اینجا ممکن است بدکترها و لیسانس ها هم سرایت
بکنند زیرا مطابق این قانون برخلاف عقیده بنده دکترها
و لیسانس ها هم باید یکسال خدمت بکنند و اگر در مدت
یکسال وارد شده اند به دانشکده افسری بعد از شش ماه دیگر
که دوره دانشکده است ممکن است بعد از امتحان بیرون
بیایند و تقاضای تجدید کردند و شش ماه دیگر بعنوان
تجدید مانند آنوقت باید بدین درجه برگردند بصف خدمت
بکنند آنوقت این آقای لیسانس برای اینکه یکدوره از
امتحان رد شده یکسال در دانشکده مانده است شش ماه هم
بدون درجه آمدیم در صف و مشغول خدمت است بنده بخدمت و او
این قسمت را نسبت بخود هموار کنم که این قسم جریمه
ها برای افراد در قانون مهین شود . بنده يك پیشنهادی
کرده ام که اگر مورد توجه واقع بشود من تقدیم میکنم .

استثناء را قائل شد .

رئیس - پیشنهاد آقای اوحدی :

ریاست محترم مجلس شورای ملی

بنده پیشنهاد میکنم ماده زیر بجای ماده ۷۸ نوشته
شود (کسانی که مشمول مقررات ماده بالا نشده باشند باقیمانده
دوره خدمت زیر پرچم خود را در صف انجام خواهند داد) .

رئیس - ماده اود

فصل دوازدهم - پزشکان - دام پزشکان

داروسازان - دندانسازان

ماده ۹۰ - کسانی که دارای گواهینامه دانشکده
پزشکی - دامپزشکی - دندانسازی - داروسازی باشند
بطور کلی دوازده ماه در خدمت زیر پرچم خواهند بود و پس
از طی دوره ششماه تعلیمات تکمیلی نظامی تحت نظر
ادارات مربوطه و گذراندن امتحان مطابق فصل پنجم قانون
ترفیعات بدرجه افسری نازل و ششماه در قسمتهای مربوطه
با درجه افسری خدمت خواهند نمود .

رئیس - ماده اود و یک

ماده ۹۱ - دامپزشکان - دندانسازان و داروسازانی که
تحصیلات آنان معادل دوره کامل متوسطه باشد مدت هجده
ماه در خدمت زیر پرچم خواهند بود پس از ششماه خدمت
اولیه در صف کسانی که از بین آنان مشمول مقررات ماده ۷۶
بشوند بعد از طی دوره ششماه تعلیمات تکمیلی تحت نظر
ادارات مربوطه و گذراندن امتحان نهائی طبق مقررات فصل
پنجم قانون ترفیعات بدرجه افسری نازل و ششماه با درجه
افسری در صف خدمت خواهند نمود و سایرین دوازده ماه
باقیمانده خدمت زیر پرچم خود را مانند افراد وظیفه در
صف انجام خواهند داد .

رئیس - ماده اود و دو .

ماده ۹۲ - کلیه دانش آموزان نامبرده در فصل ۱۱ و ۱۲
از حیث تکفل مشمول مقررات فصل نهم این قانون خواهند
بود .

تبصره - افسران وظیفه که در تاریخ اجرای این قانون

در خدمت میباشد مشمول مقررات مواد ۷۶ و ۸۱ و ۹۰ و ۹۱
این قانون خواهند بود .

رئیس - ماده اود و چهار .

فصل سیزدهم - اجرای مراسم سرباز گیری
ماده ۹۴ - مجلس سرباز گیری در پانزدهم فروردین ماه
هر سال در مراکز حوزه ها تشکیل میگردد .

تبصره - در حوزه های فرعی حوزه های اصلی مجلس
سرباز گیری در مواقع گرفتن سرباز تشکیل و ضمن رسیدگی
بوضعیت احضارشدگان آن سال وضعیت آمادگان بخدمت
سنوانی را نیز روشن خواهد نمود .

رئیس - آقای اوار

اوار - يك موضوع را عرض میکنم که مقام ریاست
هم توجه خواهند فرمود اگر يك مخالفی صحبت کرد آن قضیه
مخالف دیگر هم ندارد باید موافق جواب بدهد آنوقت آن
مخالف باز میتواند حرف بزند والا باین وضع کسی دیگر
نمیتواند صحبت کند . این موضوعی را که میخواستم عرض
کنم و حالا هم همین موضوع را آقایان صحبت کردند اینست
که مملکت ما هم گرمسیر دارد و هم سردسیر یعنی مواقع
سرباز گیری را از اواسط فروردین ماه قزار دادند آنجا که
گرمسیر است موقع درو و زراعتشان است اگر این طوری
که بعضی از آقایان پیشنهاد فرمودند در دیماه قرار بدهند
در این مملکت اولی دی که باشد این در تمام مملکت ندرای
نسبت بکشاورزان صدمه نمیرسد . زمستان موقع بیکاریست
از این نظر است که این پیشنهاد را میکنم حالا هر جور نظر
دارید . عرض میکنم گرمسیرات را در نظر بگیرید وقتی
گرمسیرها را در نظر گرفتید در آنجا وسط سال کشاورزی
میکنند و در اواسط فروردین مشغول درو میشود و باید همیشه
مشغول کار باشند پیشنهادم این بود .

رئیس - ماده اود و هشتم .

ماده ۹۸ - هیچک از وزارتخانهها و ادارات و دستگاههای
دولتی و ملی و همچنین اشخاص متفرقه نباید مشمولین را که
وضعیتشان روشن نشده و بر کک معافیت موقت که مدت آن

منقضی نشده باشد و یا برگ معافیت دائم و یا کتابچه خانمه خدمت در دست ندارد استخدام و یا در خدمت نگاهدارد .

رئیس - آقای سزاوار

سزاوار - در این ماده که اینجا نوشته شده است اگر اکثر توجه بفرمایند یکی از آن مواد کشداری است که غالباً برای مشمولین که در سن هیجده سالگی دوره متوسطه را تمام میکنند و تا سن بیست و یکسالگی سه سال دارند و در بیست و یکسالگی هم مشمول میشوند در یک دوره خدمت دچار اشکال میشوند زیرا اینطور عمل شده است که در سن ۱۸ سالگی دوره متوسطه اش را تمام کرده غالباً خانواده هائی هستند که باید معیشت بکنند ولی اینها را بخدمت نمی پذیرند و آنها باید در بنگاههای تجارتنی و بنگاههای آزاد خدمت های موقتی اگر بتوانند برای خودشان تهیه کنند در ادارات که نمیتوانند و این بنظر بنده صحیح نیست چون هنوز مشمول نشده است اما راجع به مشمولینی که اینجا نوشته اند وضعیتشان روشن نشده است این البته موضوع مشکلی است و روشن شدن وضعیت هم که تا بحال سابقه نداشته اصلش گرفتار بر برگ معافیت موقت یا دائم بود و این خودش یکسال وقت لازم دارد و غالباً بطور عادی و طبیعی این برگها را نمیتوانند تحصیل کنند بلکه باید یک تشبیهات و وسائل خارجی که شامل اکثریتشان بوده آنها را بدست می آوردند این هم خودش یک مشقتهی است بنا بر این مشمول چه فرق میکنند بعقیده بنده مشمولینی که میخواهند در وزارتخانهها مستخدم باشند یا آلهائی که در خارج هستند زیرا که مقررات نظام وظیفه فرق نمیکند برای موظف یا غیرموظف

تا ما هم در این جا یک تبعیض برای ایشان قائل بشویم که وزارتخانه ها هم حق ندارد که بجزطور بکنند این بنظر بنده صحیح نیست برای موظفین آزاد آنها را رویش چه عملی میکنند آنها را وزارتخانه ها که نمی پذیرند و آلهائی هم که دارای اطلاعات و سواد هستند با این نوع مشمولین هر رفتاری که میشود با آنها هم بشود و بنظر بنده این ماده زیاد است .

مخبر - موضوع ۱۸ سالی را که آقای سزاوار فرمودند

بنظر بنده وارد نیست زیرا مطابق ماده ۹۸ هیچیک از وزارتخانه ها و ادارات نباید مشمولینی را که وضعیتشان روشن نشده بخدمت بپذیرند یعنی باید خدمت نظامشان را پس از مشمول شدن انجام دهند و این ناظر بسن مشمولیت یعنی از سن ۲۱ سال با اعراض است و اگر در سن مشمولیت یک جوری شد که نتوانستند آنها را بپذیرند به آنها برگ معافی میدهند راجع به محصلینی که در دانشکده باید بروند و خدمت سربازی را انجام دهند در هر حال این شخص باید از ۲۱ سالگی سربازی را شروع کند تا ۲۳ سالگی یا اینکه برگ معافی خودش را در سن ۲۳ سالگی بدست آورد و الا قبل از ۲۱ سالگی که او مشمول نیست و بنده اصلاً عرض میکنم هر کس در هر شعبی که میخواهد برود قبل از سن مشمولیت هیچ مانعی برایش نیست مهندسا چون آقای سزاوار این نظر را دارند ممکن است تشریف بیاورند در کمیسیون چون در آنجا میدان برای صحبت بازتر است و صحبت میکنیم اگر متقاعد شدند که دیگر بحثی نیست و حالاً هم ممکن است پیشنهاد کنند .

رئیس - آقای افشار

افشار - چیزی را که بنده خواستم عرض کنم بطور کامل آقای سزاوار فرمودند و بعقیده بنده این ماده ماده ظالمانه است و اشخاصی که به سن سربازی میرسند و می آیند بنظام وظیفه بایستی وسایل برای شان فراهم کنند بنا بر این بنده پیشنهاد می کنم و عقیده ام اینست که این ماده لغو شود و اشخاصی را که بسن سربازی میرسند و میبرند بنظام وظیفه باید با برگ معافی بدهند و معطل شان نکنند

رئیس - پیشنهاد آقای لاریجانی :

بنده حذف جمله (وضعیتشان روشن نشده) را از ماده

۹۸ پیشنهاد مینمایم

رئیس - ماده ۱۴۳ :

ماده ۱۴۳ - هر گاه در موقع رسیدگی بوضعیت مشمولین معلوم شود که سن واقعی مشمول با تاریخ تولد مندرج در برگ شناسنامه از حیث کمی یا زیادی سن تفاوت فاحش داشته

و مورد اعتراض خود مشمول باشد در این مورد صورت جلسه باعضای هیئت رسیدگی حاکی از تعیین مشخصات کامل شخص مشمول باالصاق دو قطعه عکس گواهی شده تنظیم و به پیوست رزروشت برگ شناسنامه بداد گناه مرکز مناطق مذکور در ماده ۵۷ فرستاده میشود و این داد گناه پس از رسیدگی بترتیب زیر عمل مینماید :

۱ - نسبت باشخاصی که کوچکتر از سن مشمولیت تشخیص داده شوند برگ معافیت موقت تارسیدن بسن سربازی می دهد .

۲ - نسبت باشخاصی که بزرگتر از سن مشمولیت تشخیص داده شوند برگ معافیت دائم بعنوان خارج از مشمولیت با آنان تسلیم میدارد

تبصره - راجع به اشخاصی که تولد آنان طبق مقررات قانون در دفاتر موالید به ثبت رسیده باشد این تاریخ تولد معتبر و قابل هیچگونه اعتراض نخواهد بود و اگر اشتباهاتی بین برگ شناسنامه و دفاتر موالید مشاهده شود و برابر قانون ثبت احوال رسیدگی و رفع خواهد شد

رئیس - آقای اوار

اوار - بنده خواستم پرسیم که در این ماده این جمله تفاوت فاحش چیست ؟ این غیر معین است تفاوت کافی است دیگر فاحش چیست ؟ بنده خواستم بگویم که این کلمه فاحش را بردارند که اسباب اشکال میشود . این یکی یکی دیگر وقتی رفت بداد گناه داد گناه اقدام میکنند دیگر و مطابق آن بیان حکم می کنند و لازم نیست برای آن ترتیبی معین نمایند و بنویسند که این جور و این جور عمل کند

مخبر - عرض کنم تفاوت فاحش این است چنانچه گفته شد آقای دکتر قزل ایباغ را مثلاً فرمودند مشمول قلمداد میشود برگ شناسنامه شان هم گواهی میدهد که مشمول میشود و حال آنکه اینطور نیست و اشتباه است . خوب این در کجا باید رسیدگی شود آقای ؟

اما در این قسمت که فرمودند بجای داد گناه طبق ماده ۵۷ رسیدگی شود باید داد گناه باین مراتب رسیدگی کند

یعنی تقریباً زمینیه را روشن بکنند مهندسا بازاگر آقا پیشنهادی دارند بفرمایند بیا بد در کمیسیون و در این موضوع سودمند و مفید که بنفع جامعه است بحث شود

رئیس - آقای سزاوار

سزاوار - بنده يك تذکر مختصری داشتم در این ماده ۱۴۳ در تبصره نوشته شده راجع به اشخاصی که تولد آنان طبق مقررات قانون در دفاتر موالید به ثبت رسیده باشد این تاریخ تولد معتبر و قابل هیچگونه اعتراض نخواهد بود بنده خواستم عرض کنم البته تصدیق می فرمائید که تمام این تاریخ تولدها که معین شده است صحیح نیست اظهار کنند يك وقت جد و عمو و عمه و اینها بوده اند که آمده اند يك اظهاری کرده و رفته اند ولی وقتی که شناسنامه را تطبیق می کنیم بعضی بینیم این آدم چهل ساله مشمول واقع میشود بنا بر این معتقدم این موضوع هم مابق همان ماده ۵۷ که در صدر ماده ۱۴۳ بآن اشاره شده است رسیدگی شود و الا اگر بخواند مراحل را که در تبصره نوشته شده به پیمايد خیلی طول می کشد و شاید دیر به نتیجه برسد تا اشتباه تاریخ تولد رفع شود بنا بر این بنظر بنده این يك ارفاقی است برای مشمولین که بجای این تبصره همان قسمت ماده ۵۷ را قرار بدهند .

رئیس - ماده ۱۴۴ .

ماده ۱۴۴ - تا تاریخ اجرای این قانون پرونده هائیکه بر اثر اجرای مقررات ماده ۱۴۳ قانون خدمت نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ در هیئت تجدید نظر مقرر در ماده ۱۴۴ قانون مذکور رسیدگی شده باشد بایستی در هیئت نامبرده طبق ماده ۱۴۳ این قانون رسیدگی و پرونده ها برای صدور برگهای معافیت موقت و یا دائم بمناطق مربوطه اعاده گردد .

تبصره - هیئت تجدید نظر مقرر در ماده ۱۴۴ قانون نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ۱۳۱۷ بریاست يك افسر ارشد و دو افسر جزء که از طرف اداره نظام وظیفه معین میشوند و نماینده اداره کل آمار و ثبت احوال و يك پزشك با انتخاب بهداری ارتش و نماینده دادسرای تهران تشکیل خواهد شد

رئیس - ماده ۱۴۵ :

ماده ۱۴۵ - پرونده هائیکه بر اثر اجرای مقررات ماده ۱۴۵ قانون خدمت نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ تشکیل و تا این تاریخ منجر بصدور رأی هیئت تجدید نظر شده باشد بایگائی میشود و پس از آنگهی در مناطق مربوطه عین مدارك به تقاضای صاحبان مدارك بخود آنان یا نمایندگان ایشان مسترد خواهد شد .

رئیس - ماده ۱۴۶ :

ماده ۱۴۶ - رؤسا و کارمندان و پزشکان مجالس سرباز گیری و یا داد گاه اداری حوزه ها که در جریان اولیه امور مربوطه بمشمولین رأی داده باشند حق شرکت در داد گاه مرکز منطقه برای اظهار نظر نسبت بهمان موضوع نخواهند داشت .

فصل هیجدهم

داد گاه اداری و وظایف حوزه های سرباز گیری

رئیس - ماده ۱۴۹ :

ماده ۱۴۹ - در مرکز هر يك از حوزه های سرباز گیری داد گاه اداری بکارمندی نمایندگان وزارت کشور و آمار و ثبت احوال و نظام وظیفه و يك یا دو پزشك صلاحیت دار تحت ریاست مأموری که ارشد از سایرین است تشکیل و بوضعیت مشمولین غالب و باقیماندگان مجلس سرباز گیری رسیدگی و رأی خواهند داد .

تبصره - در نقاطی که اداره امنیه و شهر بانی وجود داشته باشد نمایندگان آنها نیز شرکت خواهند نمود .

رئیس - ماده ۱۵۴ :

ماده ۱۵۴ - وضعیت و طرز عمل مناطق و حوزه های سرباز گیری لااقل در هر سال یکمرتبه با اعزام بازرسی از مرکز باید تحت بازرسی قرار گیرد و در صورت اقتضا نیز در هر موقعیکه ضروری باشد بازرسی اعزام خواهد شد .

رئیس - ماده ۱۵۶ :

ماده ۱۵۶ - غالبین زیر هر گاه دارای عذر موجه نباشد معادل ایام غیبت بمدت خدمت زیر پرچم آنان افزوده خواهد شد الف - مشمولینی کسه برای اجرای مراسم سرباز گیری

احضار شده و در موعد مقرر حضور نیافته باشند .

ب - مشمولین آماده بخدمت که در موقع احضار حاضر نشده باشند .

ج - کسانیکه بنا بر علت مزاج احضار آنها بتعمیق افتاده و در خاتمه مدت مقرر خود را معرفی نکرده باشند .

تبصره ۱ - مشمولین بیماری که معالجه آنان برای مدت معین به بنسگاه بهداری کشور محول و در اجرای دستور پزشك معالج تعللی ورزیده و یا اساساً برای معالجه به بنسگاه بهداری مراجعه نکرده باشند در این صورت معادل نصف مدتیکه برای معالجه معین شده بمدت خدمت زیر پرچم آنان افزوده خواهد شد .

تبصره ۲ - در صورتیکه ادامه معالجه مشمولین بند (ج) و تبصره بالا از طرف دو پزشك تصدیق شده باشد پس از خاتمه معالجه و بهبود یافتن تنبیهات مقرر در باره آنان اعمال خواهد شد .

تبصره ۳ - اصولاً حدا کثر تنبیهات مشمولین مصرحه در این ماده از لحاظ خدمت از مدت چهار سال تجاوز نخواهد کرد تبصره ۴ - افسران و افراد احتیاط و ذخیره که پس از احضار برای انجام تعلیمات مدت یکماهه طبق مقررات ماده ۱۲۳ در موعد معین حاضر نشده باشند باید دو برابر این مدت خدمت نمایند .

تبصره ۵ - مشمولینی که تا آخر سن ۴۵ سالگی از خدمت غیبت نمایند بعد اکثر مجازات مندرجه در بند الف ماده ۳۵۶ قانون دادرسی و کیفر ارتش محکوم خواهند شد .

تبصره ۶ - کسانیکه پس از مدتی غیبت یا فرار شخصاً حاضر شده و یا جلب گردیده باشند و در معاینه مطابق ماده ۶ معاف دائم تشخیص داده شوند از انجام خدمت معاف وای برای مجازات بداد گاه نظامی تسلیم خواهد شد و در صورتیکه داد گاه مقتضی بداند و غایب مزبور بیمار نباشد از ۱۵ روز تا ۶ ماه محکوم بحبس خواهد نمود .

ماده ۱۵۷ - مشمولین نظام وظیفه که تاکنون غایب بوده و بخدمت حاضر شده اند و همچنین سربازانی که از

نمیشود بلکه بند دال آن ملغی میشود این را توجه فرمائید بنا بر این بنده تصور میکنم اشکال داشته باشد و ماده ۱۶۷ را ملاحظه فرمائید اینطور نوشته است .

رئیس - آقای صفوی

صفوی - در این ماده نوشته شده مشمولین نظام وظیفه که تاکنون غایب بوده و بخدمت حاضر نشده اند و همچنین سربازانی که از خدمت فرار کرده اند هر گاه تا اول آبان ۱۳۲۱ شخصاً حاضر و خود را معرفی نمایند از مجازات معاف میباشند این قانون تا شور دومش بشود و بصرحه مبارک همایولی برسد البته چهل چهل و پنجروز دیگر طول می کشد بنا بر این یکماه یکماه و نیم دیگر بیشتر باقی نمی ماند تا اول آبان و اینهم کافی نخواهد بود البته تهران را نباید توجه فرمائید تمام کشور را باید در نظر بگیرید و این مدت کافی نخواهد بود و بنده معتقدم که این را امتداد بدهید تا آخر اسفند ۱۳۲۱ و این را بنده پیشنهاد می کنم

مخبر - این مانعی ندارد ممکن است نوشته شود سه ماه چهار ماه . پنجمه ماه پس از تصویب این قانون این را پیشنهاد فرمائید تا رفع اشکال همه آقایان بشود

رئیس ماده ۱۶۷ خواهد بود :

ماد ۱۶۷ - از تاریخ اجرتی این قانون مواد ۲۳ و ۲۴ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ و ۳۶ و ۴۶ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۵۴ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۹ و ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۳ و ۶۴ و ۶۵ و ۶۶ و ۶۷ و ۶۸ و ۶۹ و ۷۳ و ۷۴ و ۷۶ و ۷۸ و ۷۹ و ۸۰ و ۸۱ و ۸۶ و ۸۷ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲ و ۹۴ و ۹۸ و ۹۹ و ۱۴۳ و ۱۴۴ و ۱۴۵ و ۱۴۶ و ۱۴۹ و ۱۵۴ و بند (د) ماده ۱۵۵ و ۱۵۶ و ۱۵۷ قانون خدمت نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ۱۳۱۷ ملغی و همچنین کلیه قوانین که مخالف با این قانون باشد بلا اثر و از درجه اعتبار ساقط خواهد بود :

رئیس - آقای فرخ .

فرخ - اگر چه یکی دو مرتبه از طرف آقای رئیس کمیسیون و مخبر کمیسیون وعده داده شده است که افراد قشون وظیفه که فعلاً مشغول خدمت هستند مشمول این قانون خواهند بود (صحیح است) ولی چون در خود قانون تصریح

خدمت فرار کرده اند هر گاه تا اول آبان ماه ۱۳۲۱ شخصاً حاضر و خود را معرفی نماید از مجازات معاف میباشند در غیر این صورت باحضر آنان اقسام شده و مشمول مقررات مواد ۱۵۵ و ۱۵۶ این قانون خواهند بود .

رئیس - آقای اوحدی .

اوحدی - ایرادی باین ماده بنده ندارم فقط يك اجالی در آخر این ماده بنظر بنده رسیده که ممکن است با يك توضیحی رفع این اشکال بشود و آن قسمت ۱۵۵ و ۱۵۶ این قانون است اگر مراد از جمله این قانون همین قانون اصلاحی است در این قانون اصلاحی که ماده ۱۵۵ وجود ندارد بنا بر این اشاره کردن بی مورد است اگر مقصود از این قانون قانون اصلاحی است باقیه قانون ۱۳۱۷ که شما در ماده بعد اشاره می کنید که ماده ۱۵۵ نسخ میشود پس اگر او مقصود است که او هم مورد ایراد واقع است زیرا از قانون ۱۳۱۷ شما ماده ۱۵۵ اش را دارید نسخ میکنید يك توجهی بشود و رفع این اجمال را فرمائید

مخبر - این قانون نظام وظیفه تمامش عوض شده است همین چند ماده است و بقیه قانون نظام وظیفه سال ۱۳۱۷ بقوه خودش باقی است منتها این چند ماده آنچه که در آن قانون ظالمانه بود فوق العاده بضرر مردم بود اینها را در کمیسیون اصلاح کردیم حالا هم اگر نظریات و پیشنهاداتی دارند فرمائید میآید بکمیسیون و مورد مذاکره و رسیدگی قرار میگیرد ولی ماده ۱۵۵ همه اش لغو شده است .

رئیس - آقای انوار .

انوار - در اول این قانون که آمد به مجلس و رفت به کمیسیون در این ماده معافیت از مجازات را تا اول آبان نوشته بودند و حالا شاید شور ثانی هم طول بکشد خوب است مدت را قدری بیشتر قرار بدهند دکتر طاهری آبان ۱۳۲۲ است

انوار - خیر مال ۱۳۲۱ است این یکی . یکی هم راجع به انگری آقای اوحدی اینجا بنده عرض میکنم اگر چه آقای مخبر جواب دادند که ماده ۱۵۵ همه اش که ملغی

نشده این است که قبلاً سه مرتبه چهار نفر از آقایان پیشنهادی تقدیم کرده اند که تبصره ای بماده ۱۶۷ علاوه شود که کسانی که فعلاً در زیر پرچم مشغول خدمت هستند مشمول این قانون خواهند بود.

رئیس - پیشنهاد قرأت میشود
پیشنهاد می کنیم تبصره ذیل در آخر ماده ۱۶۷ علاوه شود.

تبصره این قانون شامل کلیه مشمولینی که فعلاً در زیر پرچم مشغول انجام خدمت میباشند نیز خواهد بود.

طوسی - در حدود شصت و سه چهار امضاء
مخبر - بسیار خوب است خیلی خوب است

رئیس - ماده ۱۶۸
ماده ۱۶۸ - این قانون پس از تصویب بموقع اجراء گذارده خواهد شد

مخبر - تا عده کافی بشود برای اخذ رأی ورود بشور دوم بنده سئوالی کرده بودم از آقای وزیر جنگ تشریف هم دارید اجازه می فرمائید سئوالم را بکنم

نراقی - اجازه می فرمائید ؟
رئیس - آقای نراقی بفرمائید.

نراقی - عرض میکنم تا برای شور دوم رأی گرفته شود عرض میکنم که این قانون عده ای از مواد مخصوصی از قانون مصوب سال ۱۳۱۷ را آورده است به مجلس اصلاح کند در صورتیکه قانون ۱۳۱۷ اصولاً قانون خوبی نبوده است و با اینکه بنده خودم آنوقت عضو کمیسیون بودم و مخبر کمیسیون نظام بودم آن قانون را که آوردند به مجلس گفتند این بمرض رسیده است و ابداً تصرفی نباید درش بشود و بایستی بآن دست زده شود حتی عبارتش را هم نگذاشتند اصلاح شود عجبالتاً بیست تا سی تا از آن مواد را برای اصلاح آورده اند بقیه آن بهمان صورت و کیفیت سابق خودش باقی است آن قانون روی هم رفته بصورت ظالمانه و با عبارات نادرستی ارتباطشان با هم کم است تنظیم شده است و بنده استدعا میکنم وزارت جنگ موافقت کنند تمام قانون به کمیسیون آورده شود که

من حیث المجموع با رعایت ارتباط و اصلاح کلیه قانون تنظیم و اصلاح و برای شور دوم به مجلس تقدیم شود
[۵ - سئوال آقای روحی و پاسخ آقای وزیر جنگ]
رئیس - آقای روحی

روحی - بنده چندینست از آقای وزیر جنگ استدعا کردم برای پرسشی که کرده ام تشریف بیاورند و در جلسه علنی توضیح بدهند حالاهم تشریف دارند و تا عده برای اخذ رأی کافی شود استدعا میکنم جواب پرسش مرا بدهید.
رئیس - بفرمائید.

روحی - آنچه ما درجرائد اخیراً می بینیم يك افسر امریکائی در وزارت جنگ مشغول بخدمت شده است میخواستم به بینم این را از چه لحاظ استخدام کرده اند و قانون آن باید به مجلس شورای ملی بیاید و چرا نیامده است اطلاعات ما در حدود روزنامه است و اطلاعات بیشتری نداریم بنده میل داشتم که يك اطلاعات بیشتری در این خصوص بما بدهید که برای چه منظور استخدام شده است و اگر استخدام رسمی بآید بشود قبلاً بایستی به تصویب مجلس شورای ملی رسیده باشد.

وزیر جنگ - چنانکه آقایان نمایندگان محترم مستحضر هستند دولت فعلی از آغاز کار اینطور در نظر گرفت که برای امور فنی برخی از وزارتخانهها عده متخصص از خارجه استخدام بشوند از جمله وزارت جنگ بود که در امور اقتصادی و سررشته داری و حمل و نقل آن معایب و اوقاصی مشاهده میشد و اتفاقاً این سه رشته کار همیشه برای ارتش اهمیت حیاتی داشت و بایستی هر چه زودتر اصلاح و رو براه گردد.

نظر بروابط دوستانه و مودت آمیزی که از دیر زمانی بین دولتین امریکا و ایران موجود بود برای استخدام متخصصین بآن دولت مراجعه شد و دولت امریکا در اثر همین روابط دیرین ژنرال کریلی و سرهنگ کیلسپی را با این سمت اعزام و معرفی نمود ژنرال کریلی از افسران عالی رتبه و برجسته امریکا و علاوه بر فرماندهی واحد های بزرگ

که در آنجا داشته بواسطه مأموریت های مهمی که در کشورهای مختلف عهده دار بوده از حیث تجربه و عمل مقام ارجمندی دارد و اطلاعات و تجربیات مبسوط ایشان در امور اقتصادی و حمل و نقل ارتش کاملاً مورد استفاده است سرهنگ کیلسپی نیز که از دانشگاه تکراس دارای درجه دکترا است در اقتصادیات و امور هواپیمائی و کارخانجات ارتش تخصص شایانی دارد. عجبالتاً این دو افسر برای رشته هائی که در بالا عرض شد بوزارت جنگ معرفی شده اند و چون استخدام آنها در ارتش ایران منوط بقانون مخصوصی است که باید به تصویب کنسره امریکا برسد از اینرو فعلاً در وزارت جنگ در همان رشته های مربوطه مشغول مطالعاتی هستند تا پس از گذشتن قانون نامبرده لایحه استخدام ایشان تهیه و بمجلس شورای ملی تقدیم گردد و پس از تصویب آن رسماً شروع بکار بنمایند.

دکتر جوان - برای وزارت جنگ مضر است و صلاح نیست.

رئیس - رأی گرفته میشود ب ورود در شور دوم لایحه نظام وظیفه آقایان موافقین برخیزند (اکثر بر خاستند)
تصویب شد.

[۶ - تصویب سه فقره گزارش کمیسیون مرخصی]
رئیس - چند فقره گزارش از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرأت میشود.

آقای امامی درخواست پانزده روز مرخصی از تاریخ ششم

تیرماه ۱۳۲۱ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای امامی برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. خبر مرخصی آقای جلالی آقای جلالی درخواست پانزده روز مرخصی از تاریخ ۱۶ تیرماه ۱۳۲۱ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن بعرض میرسد.

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای جلالی برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. خبر مرخصی آقای حمزه تاش

آقای حمزه تاش بواسطه کسالت مزاج و لزوم معالجه بموجب گواهی پزشک معالج درخواست یکماه مرخصی از تاریخ ۷ تیرماه ۱۳۲۱ نموده اند و کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن بعرض میرسد.

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای حمزه تاش برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۷ - موقع و دستور جلسه آئینه هفتم جلسه]

رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آئینه روز یکشنبه چهارم امر دادمه سه ساعت پیش از ظهر دستور هم بقیه شور لایحه جنگل ها. (مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری